

1. UVOD

Reumatske bolesti su stare koliko i ljudski rod. U grupi ekstraartikularnog odnosno vanzglobnog reumatizma najvažnije mjesto zauzima sindrom bolnog ramena. Pod tim nazivom podrazumijevamo pojavu bolova sa djelimičnim ili potpunim ograničenjem pokreta u području ramena. Bol nastupa obično naglo i vrlo je intenzivna, ponekad i nesnosna, i pojačava se kod pokušaja pokretanja ramena, ponekad bol može irimirati u vrat ili duž ruke. Nastaje u većini slučajeva akutno sa ili bez jasnog vanjskog uzroka. Od pokreta u ramenu najviše je limitirana abdukcija i unutrašnja rotacija, te dijagnozu možemo postaviti na vratima ordinacije (bolesna ruka je savijena u laktu, a nadlaktica adducirana uz grudni koš).

Sindrom bola i ograničene pokretljivosti, u području ramena, koji se pojavio nakon traume, opisao je prvi 1872. god. *Duplay* i da mu ime >> periartritis humeroscapularis <<; *Duplay* je bio mišljenja da mu je uzrok trauma. Istu kliničku sliku našli su kasnije drugi autori bez jasnog vanjskog uzroka. Mislilo se na reumatsku afekciju u neuritisu kao povod bolesti. Kada su se počela rendgenski slikati takva ramena, nađene su sjene vapnenih taloga iznad velikog tuberkula i držalo se da uzrok leži u ovapnjenju subakromialne burse. Kod operacija nađene su takođe vapnene nakupine u tetivi supraspinatusa, koje su katkad perforirale u bursu. Odavno je poznato da u tetivi supraspinatusa kod starijih osoba može doći do napuknuća - rupture. Codman pripisuje akutnu pojavu bola prodoru vapnenih taloga i sekundarnoj upalnoj reakciji. Tako je nastalo mišljenje da se radi o sindromu kojemu uzrokom mogu biti razne lezije periartikularnog tkiva, pa se spominju: bursitis calcarea subacromialis, tendovaginitis duge glave bicepsa, korakoiditis, retrakcija zglobne čahure, artroza akromioklavikularnog zgloba, ukočenje ramena kod dugotrajnog mirovanja itd.

Obzirom na važnost funkcije ramena, te za bolje razumijevanje tog bolnog sindroma, potrebno je upoznati se sa anatomijom i funkcijom ramenog zgloba, što je vrlo važno za dijagnostiku tako i za terapiju.